

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 15786/2024
19.12.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића, председника већа, Јасмине Симовић и Јелице Бојанић Керкез, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Љиљана Бабић Вишекруна адвокат из ..., против туженог ББ из ..., чији је пуномоћник Драгољуб Росић адвокат из ..., ради издржавања, одлучујући о ревизији тужиље изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж2 162/24 од 28.03.2024. године, у седници одржаној дана 19.12.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ ревизија тужиље изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж2 162/24 од 28.03.2024. године.

ОДБИЈА СЕ захтев туженог за накнаду трошкова одговора на ревизију.

Образложење

Пресудом Другог основног суда у Београду П2 791/20 од 06.12.2023. године, ставом првим изреке, обавезан је тужени да на име свог дела доприноса за издржавање тужиље месечно плаћа 10.000,00 динара сваког 05-ог у месецу за текући месец, почев од 29.06.2020. године као дана подношења тужбе, па убудуће, уплатом на текући рачун тужиље. Ставом другим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиље преко досуђеног износа од 10.000,00 динара до траженог износа од 20.000,00 динара на име доприноса туженог за издржавање тужиље, као и у делу од 20.000,00 динара почев од 01.01.2020. године до 29.06.2020. године као дана подношења тужбе. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да тужиљи накнади трошкове поступка од 11.250,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж2 162/24 од 28.03.2024. године, ставом првим изреке, одбијена је жалба тужиље и потврђена првостепена пресуда у ставовима другом и трећем изреке. Ставом другим изреке, одбијен је захтев туженог за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужила је благовремено изјавила ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права. Тужила наводи да ревизију изјављује на основу члана

404. ЗПП, иако је ревизија у овом спору дозвољена на основу одредбе члана 403. став 2. тачка 1. ЗПП у вези са чланом 208. Породичног закона.

Тужени је поднео одговор на ревизију, са захтевом за накнаду трошкова њеног састава.

Испитујући побијану другостепену пресуду, у смислу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11...10/23) у вези са чланом 202. Породичног закона, Врховни суд је утврдио да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни суд пази по службеној дужности. Неосновано ревизија указује да је другостепени суд учинио битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. у вези члана 231. став 2. ЗПП. Одлука другостепеног суда није заснована на примени правила о терету доказивања, већ је другостепени суд прихватио чињенично стање које је утврдио првостепени суд оценом изведених доказа.

Према утврђеном чињеничном стању, тужила је рођена ... године и у школској 2017/2018 години уписала је ... годину интегрисаних студија ... факултета Универзитета у ..., док је у школској 2022/2023 уписала ... годину студија (у статусу студента који се финансира из буџета). Живи са мајком и малолетном сестром, у стану површине око 70 м², за који трошкови становања износе око 35.000,00 динара. Месечно тужила има трошкове исхране, гардеробе, козметике, теретане, часова немачког језика, излазака, усавршавања, одлазака на конгресе и куповину књига. Пошто пише радове, четири пута годишње иде на конгрес и за сваки одлазак је потребно око 150 евра. До јуна 2022. године имала је стипендију у износу од 5.450,00 динара, док је у јуну 2023. године добила стипендију у износу од 300.000,00 динара за 10 месеци претходне године, уз општи успех 9,61. Када нема обавезе на факултету, тужила викендом обавља послове за ..., за дневницу од 1.200,00 динара, а преко лета зарађује око 20.000,00 динара. Тужилина млађа сестра има ... година и на име доприноса њеном издржавању тужени је пресудом обавезан да плаћа месечно 17.000,00 динара. Тужилина мајка је запослена у ... „...“ и остварује зараду од 92.829,97 динара, а ради и приватно пројекте, и када има посла по једном пројекту може да заради око 40.000,00 до 50.000,00 динара. Тужени је рођен ... године, по занимању је ..., власник је радње „...“ д.о.о. где је једини запослени, а остварује минималну зараду од 40.000,00 динара месечно. Седиште радње је регистровано на адреси на којој станује, а тужени ради у делу пословног простора који припада његовом брату, за који не плаћа закуп. Тужени живи са мајком у стану површине од 90 м². Поседује два стана у власништву. У једном од станова у власништву туженог живи тужила са мајком и сестром, и исти је предмет спора у поступку поделе брачне тековине. Други стан у власништву туженог је на адреси ... бр. Тужени је власник аутомобила који је неупотребљив, и чамца са кабином. Његове месечне потребе износе 30.000,00 динара.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања и одредаба чланова 155. став 2, 160, 161. и 162. Породичног закона, првостепени суд је обавезао туженог да на име свог доприноса издржавању тужиле, као пунолетног детета које се налази на редовном школовању, плаћа месечно износ од 10.000,00 динара почев од подношења тужбе, а

одбио захтев за још 10.000,00 динара, до тражених 20.000,00 динара, и захтев за период од 01.01.2020. године до 29.06.2020. године као дана подношења тужбе, налазећи да је актуелни стандард туженог такав да не може за издржавање тужиље да плаћа већи износ од досуђеног. При томе је имао у виду и да је тужиља пунолетно дете које остварује приходе од повременог рада и стипендија. Суд је одбио захтев тужиље за период од 01.01.2020. године до подношења тужбе, имајући у виду да тужиља у наводима тужбе истиче да тужени почев од 30.12.2019. године за њено издржавање плаћа по 10.000,00 динара месечно.

Другостепени суд је прихватио утврђено чињенично стање и примењено материјално право од стране првостепеног суда, налазећи да је правилна и одлука о трошковима парничног поступка, донета применом члана 163. ЗПП у вези члана 207. Породичног закона.

По оцени Врховног суда, тужиља у ревизији неосновано указује да су нижестепени судови погрешно применили материјално право.

Издржавање пунолетног детета остварује се под одређеним условима. Према члану 155. Породичног закона, право на издржавање од родитеља има пунолетно дете које је неспособно за рад, док такво стање траје, под условом да нема довољно средстава за издржавање (став 1.) и пунолетно дете које се редовно школује најкасније до навршене 26 године живота, сразмерно могућностима родитеља (став 2.). Наведени услови за издржавање пунолетног детета ограничени су правним стандардом очигледне неправде, с обзиром да је ставом четвртим наведене законске одредбе, предвиђено да пунолетно дете нема право на издржавање ако би прихватање његовог захтева за издржавање представљало очигледну неправду за родитеље (и друге крвне сроднике из става 3. тог члана).

Критеријуми за одређивање издржавања прописани су чланом 160. Породичног закона, према коме се издржавање одређује према потребама повериоца и могућностима дужника издржавања, при чему се води рачуна о минималној суми издржавања (став 1.). Потребе повериоца издржавања зависе од његових година, здравља, образовања, имовине, прихода, те других околности од значаја за одређивање издржавања (став 2.), а могућности дужника издржавања зависе од његових прихода, могућности за запослење и стицање зараде, његове имовине, његових личних потреба, обавеза да издржава друга лица, те других околности од значаја за одређивање издржавања (став 3.).

Имајући у виду цитиране одредбе члана 155. Породичног закона, другостепени суд је правилно закључио да обавеза издржавања пунолетног детета ради школовања није изједначена са дужношћу родитеља да издржавају своју малолетну децу, јер у извршењу обавезе издржавања малолетног детета родитељи морају искористити све своје могућности и онда када угрожавају своје издржавање, док је обавеза издржавања пунолетног детета на редовном школовању супсидијерна и приликом одмеравања висине обавезе суд води рачуна и о томе да ли би издржавањем пунолетног детета због школовања била доведена у питање егзистенција родитеља.

Код утврђеног чињеничног стања, да тужени има обавезу издржавања и једног малолетног детета, за чије издржавање је обавезан да плаћа 17.000,00 динара месечно, да остварује минималну зараду од 40.000,00 динара месечно, да његове месечне потребе износе 30.000,00 динара, да за издржавање тужиље као пунолетног детета на редовном школовању плаћа по 10.000,00 динара месечно почев од 30.12.2019. године, да тужиља са сестром и мајком живи у стану који се води на туженог, а који је предмет брачне тековине, и да тужиља и својим радним ангажовањем остварује део средстава потребних за њено издржавање, а део јој обезбеђује мајка, то су нижестепени судови правилно применили материјално право приликом одмеравања висине обавезе туженог.

Стога су неосновани ревизијски наводи да судови нису поштовали одредбу члана 155. став 2. Породичног закона, и да због тога нису нису правилно утврдили стандард живљења туженог који поседује имовину, да нису утврдили да ли тужени поседује уштеђевину и могућност остваривања прихода од закупнине. Тужиља у ревизији неосновано наводи да судови нису узели у обзир чињеницу да је пок. отац туженог оставио 20.000 евра за школовање својих унука, а да је тај новац тужени задржао, јер та чињеница у овом поступку није доказана.

Неосновано је указивање у ревизији да је погрешно примењено материјално право садржано у одредби члана 162. Породичног закона, јер обавеза туженог у овом случају није утврђена у процентуалном износу.

Неосновани су и остали ревизијски наводи којима се у суштини понављају наводи изнети у жалби.

Сходно наведеном, а супротно наводима ревизије, нижестепени судови су утврдили све чињенице од значаја за пресуђење, те правилно применили релевантне одредбе материјалног права, па је применом члана 414. став 1. ЗПП одлучено као у ставу првом изреке.

Туженом нису досуђени трошкова за састав одговора на ревизију, јер исти, у смислу члана 154. ЗПП, нису били нужни, због чега је одлучено као у другом ставу изреке.

Председник већа - судија
Бранислав Босиљковић, с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић